

Gamla bátasmiðjan, sum ikki longur verður brúkt, stendur beint uttan fyri kaiina

vita teir ikki. Sjálvandi vita teir, á hvørji position, teir hava fingið fiskin, men fyrr var tað so, at hvør steinur hevði navn. Men hetta hava teir yngstu onga skuld í, at teir ikki vita. Eingin hevur sagt teimum tað. Sum sagt, so eru ýtini tey somu, nevnið eru ikki skift, men teir kenna ikki navnið á teimum.

Bátasmiðjan á Tvøroyri

— Í lätuni er bert tann eina bátasmiðjan her á Tvøroyri. Hava annars nógvir bátasmiðir verið her á staðnum?

— Gamli Hanus, teir kallaðu, hann smiðaði bátar, hann kom úr Nól-

oy og Georg á Brúgv smiðaði bæði róðrabátar og motorbátar, men annars minnst eg ikki til annað enn her í bátasmiðjunum og í tí gamla verkstaðnum uttanfyri kaiina.

— Kristian er tíðindafróður maður og greiðir okkum frá onkrum, sum hann minnst aftur til.

— Fyri einum seksti árum síðani var aktivitetur á Tvøroyri. Tá bygdu vit millum annað ein motorbát. Hesin æt Skortur. Hann sigldi í fastari rutu til Havnar, eins og Smyril ger í dag. Hann varð gjørdur í verkstaðnum. Tá var eg ikki byrjaður at arbeiða har, men eg gekk har. Hann sigldi fyri Smyril — tann Smyril, sum tit sigla við nú. Hann sigldi fast millum Suður-

oyinna og Havnina við posti. Báturin var 16 tons stórus og hevði ein 16 hesta stóran motor og var hvørt sprekið í honum eik, uttan dekkið, sum var úr furu. Hetta var í 1918—19. Hesin báturin sigldi við posti í eini seks ár.

Eisini vóru tveir aðrir eins stórus bátar bygdir inni í sama skúrinum. Teir vóru drignir út, aðrenn stýrihúsið varð sett á teir.

Skipabátar

Í árunum 1921—22 var nógvir arbeiði við at gera skipabátar. Av sluppum máttu vera til samans einar fimti og hesar høvdu allar sín ritubát. Hetta var bátur, sum varð nýttur til at útvega sær agn

við, men hesin báturin var so mikið litil, at hann ikki kundi verða nýttur sum bjargingarbátur. Hann kundi ikki bera alt fólkið. Eg haldi, tað var í 1921, at lóg varð gjørd um, at skipini skuldu hava bjargingarbát. Hesir skuldu vera einar 23—24 føtur til longdar, og taka einar 23 mans. Knipið var við plássinum umborð á sluppum, so stavurin skuldi helst fara so lágt nið — framman, at hann ikki undir bummin. Plássið aftureftir, sum eisini var knipið við, gjørdi, at neyðugt varð at skera burtur úr fiskakassanum fyri aftara endanum á bátinum. So var tað arbeiðið gjørt, at skipið hevði fingið bjargingarbát og var farið út á havið, so skuldi báturin setast út fyri at fáa sær agn. Tó vóru teir so stórir, at teir vóru ringir at fáast við. So

var eitt at gera og var tað ein minni bátur til tað arbeiðið. Hann skuldi eisini hava pláss og einki annað pláss var uttan uppi í hinum bátinum. Hetta vóru teir sokallaðu tommarnir, sum tá vóru bygdir.

Hetta gav sjálvandi stórt arbeiði til verkstaðið og vóru ofta triggir bátar bygdir í senn. Tá arbeiðdu upp í átta mans har.

— Tit hava ikki bert bygt bátar har á verkstaðnum?

— Nei, tað kom so ein tíð aftur, tá seint í tjugunum, tá teir fóru at seta motorar í skipini. Skipini vóru uppi á beding har inni — fingur skrávu í setta. Ruff bleiv gjørt og stýrihús og varð hetta alt gjørt á verkstaðnum. Hetta vóru mest skipini hjá Mortensen og tey á Hvítanesi, sum vit høvdu við at gera, endar Kristian Debes prátið við Sosialin.

Teir standa við lokið verk... frá vinstri Andrias Olsen, Johan Olsen, Kristian Debes og Niclas Olsen

Teir leggja dekk í bátin hjá Niels Mørk. Henda bátin bygdu teir har á verkstaðnum fyri níggu árum síðani

Triðja ættarliðið í bátasmiðjunum

Vit hittu eisini Johan Olsen, sum nú stendur fyri bátasmiðjunum. Johan er sonur Niclas Olsen og abbasonur Andrias Olsen, sum allir hava arbeitt sum bátasmiðir.

— Hevur bátasmiðjan nógvir at gera?

— Ja, heilt nógvir — bæði nýbygningar og umvælingar. Fyri tað mesta eru tað bátar her á plássinum. Til tíðir hava vit so nógvir niðurfyrir av arbeiði, at vit noyðast at siga ávis arbeiði frá okkum. Í lätuni hava vit ein bát inni, sum vit skulu leggja dekk í. Henda bátin bygdu vit

fyri níggu árum síðani. Tað er Niels Mørk í Sandvík, sum eigur bátin. Annars hava vit just nú gjørt ein nýbygning til ein mann á Tvøroyri.

— Kunnu vit ikki siga, at tað at vera bátabyggjari hjá tykkum er gingið í arv?

— Jú, tað kann sigast. Abbi min, Andrias Olsen var bátabyggjari. Tað hevur verið fyrst í hesi öldini, hann fór í læru hjá bátabyggjaranum Dánjal Mortensen og seinri fóru pápi og hann í Liðina og bygdu hetta verkstaðið.

— Tú ert útlærður timburmaður og nú bátabyggjari?

— Eg havi altíð havt áhuga fyri bátasmiði og havi fylgt við arbeiðinum hjá teimum her á verkstaðnum. Eisini var eg tvey ár í Grønlandi sum timburmaður.

— Er tað betur at vera bátabyggjari á Tvøroyri enn timburmaður í Grønlandi?

— Her er ein heima, men eg vil ikki siga, at úrtøkan er betri her. Men mær hevur altíð dámað hetta arbeiðið væl, end Johan Olsen.